

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

Vår beteckning
Dnr 2948/2009

Solna 2010-02-25

Socialdepartementet
103 33 Stockholm**Remissvar över departementspromemorian (Ds 2010:3) Institutet för
uppföljning och utvärdering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst
(S2009/9762/HS)**

TLV delar utredningens slutsats att det behövs en nationell och objektiv aktör som med konsumenter och medborgare som primär målgrupp följer upp, utvärderar och redovisar förhållanden inom hälso- och sjukvård och socialtjänst.

TLV anser liksom utredningen att det är viktigt att stärka patientens ställning i vården och att det därför är angeläget att konsumenter och medborgare ges tillgång till lättillgänglig, informativ och neutral information inför sina vårdval.

Inrättandet av en ny myndighet i enlighet med utredningens förslag bör dock föregås av en mer generell översyn av myndigheterna under Socialdepartementet för att åstadkomma en tydligare struktur och ansvarsfördelning myndigheterna emellan.

Det finns en risk att utredningens förslag leder till ökade gränsdragningsproblem mellan de myndigheter som har uppgifter inom uppföljnings- och utvärderingsområdet. Den renodling av rollerna och förtydligande av ansvarsfördelningen mellan olika nationella aktörer som utredningen vill åstadkomma riskerar därför att inte bli verklighet.

Det finns idag ett flertal myndigheter under Socialdepartementet med uppdrag som kräver tillgång till registerdata (från nationella kvalitetsregister, hälsodataregister, SCB:s befolkningsregister, med mera) där nuvarande lagstiftning vare sig medger tillgång till data eller möjliggör för myndigheterna att genomföra egna analyser. Det är därför av största vikt att dessa garanteras tillgång till registerdata av hög kvalitet även i nuvarande myndighetsstruktur.

Inrättas ytterligare en statlig myndighet med uppgifter inom området uppföljning och utvärdering är det närmast en förutsättning att de legala hinder som idag föreligger klaras ut och att inte bara den nya myndigheten och externa forskare garanteras tillgång till högkvalitativa nationella registerdata, utan också befintliga myndigheter.

TANDVÅRDS- OCH LÄKEMEDELSFÖRMÅNSVERKET

Box 55 [Sundbybergsvägen 1], 171 11 Solna

Telefon: 08 568 420 50, Fax: 08 568 420 99, registrator@tlv.se, www.tlv.se

---

Org. nr 202 100-5364

Idag har inte TLV full tillgång till de registerdata som krävs för att fullgöra myndighetens uppgifter inom läkemedels- och tandvårdsområdena. Det är angeläget att detta åtgärdas omgående för tandvårdsområdet och för läkemedelsområdet senast i samband med beredningen av utredningens förslag om registren.

TLV saknar till exempel tillgång till data ur läkemedelsregistret vid Socialstyrelsen som behövs för att följa upp beslut om begränsningar i subventionen för vissa läkemedel. Det handlar bland annat om data som skulle kunna svara på frågan om ett läkemedel förskrivs som ett andrahandsläkemedel. Att TLV inte har tillgång till dessa data innebär svårigheter att följa upp om besluten leder till en mer ändamålsenlig och kostnadseffektiv användning av medlen inom läkemedelsförmånerna.

Inom tandvårdsområdet är vi beroende av statistisk information om bland annat demografiska, ekonomiska och sociala förhållanden, motsvarande den som finns i den tandvårdsmodul SCB har tagit fram för Socialdepartementets räkning, den så kallade "Indikatormodellen". Statistisk information från en rad databaser, moduler och undersökningar, bland annat FASIT (Fördelnings Analytiskt Statistiksystem för Inkomster och Transfereringar), HEK (Hushållens ekonomi) och ULF (Undersökningarna av levnadsförhållanden) kopplas där samman med den information om tandvårdskonsumtionen som Försäkringskassan levererar månatligen till SCB. Tillgång till dessa data är nödvändigt för att TLV ska kunna fullgöra sitt uppdrag avseende statligt tandvårdsstöd.

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande generaldirektören Anna Märta Stenberg. Föredragande har varit avdelningschefen Thord Redman. I handläggningen har även avdelningschefen Gun-Britt Lundin och projektsamordnaren Anna Rudsänger deltagit.

Anna Märta Stenberg

Thord Redman